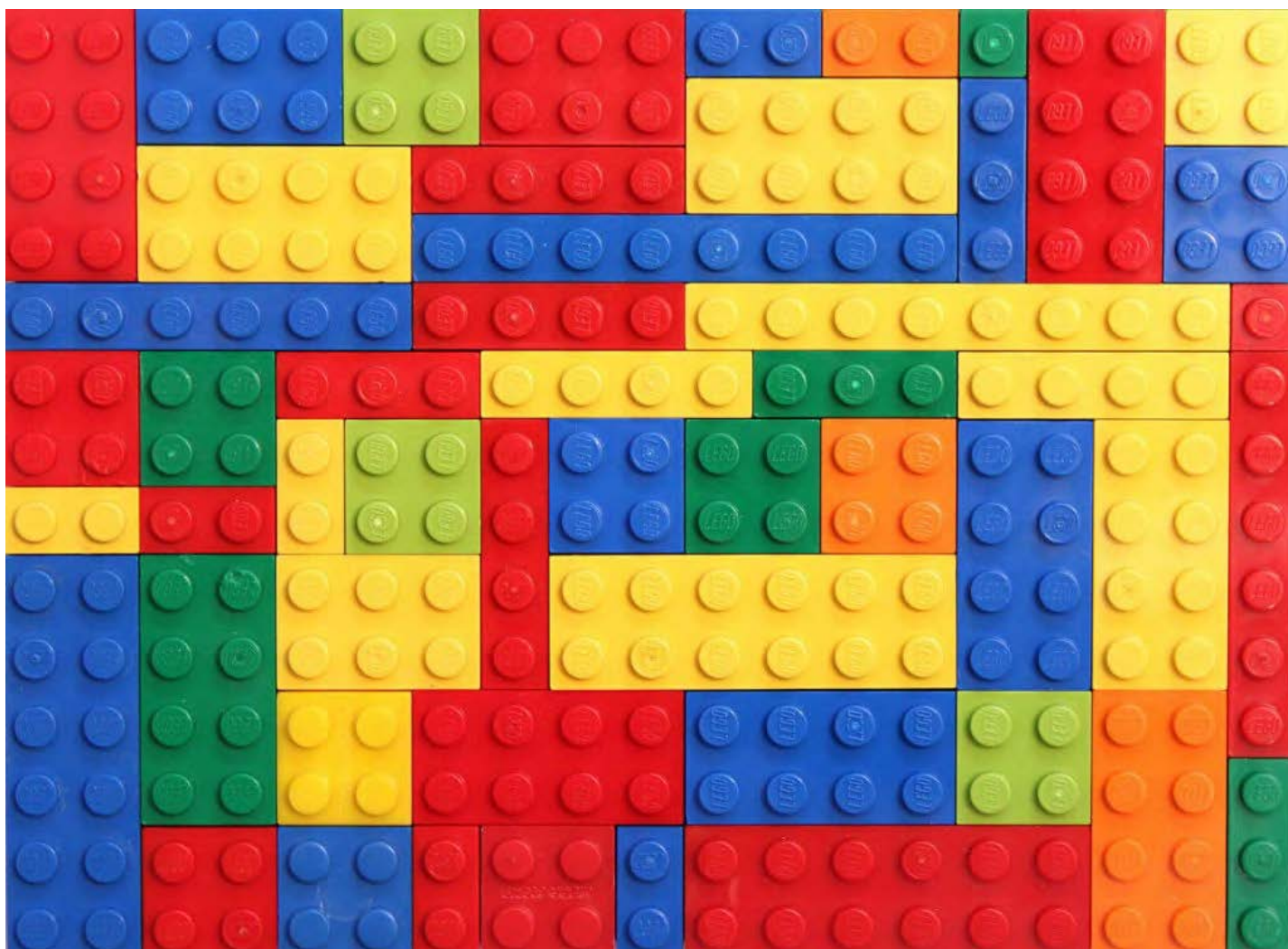

Mikus Anikó

SZÍNKÉP

[IDŐSZÁMÍTÁSUNK SZERINT]

2018-09-09 | IDŐSZÁMÍTÁSUNK SZERINT, NOVELLA

A konyhaajtóból visszpillantva észreveszem, hogy igazítanom kell a fiam székén. Az ablak alatti faltól számítva a 15. kockakő közepén kell állnia a bal hátsó lábának. A többi székláb nem számít. Leguggolok, hunyorítva középre moccantom.

Fél nyolckor benyitok a szobájába, rázendítek:

– Hétfőn hentereg, kedden kecmereg, szerdán szendereg, csütörtökön csak csücsül, pénteken pihenget, szombaton szundikál, vasárnap vakerál!

Tízéves a fiam, nyolc éve mondom el minden reggel ugyanezt. Évi 365 nappal számolva, szorozva nyolccal, az 2920. Próbáltam mást, be ne kattanjak. Nem lehet. Olyankor eltátott szájjal üt.

Anya múltkor úgy mondta a csütörtökön csak csücsült, hogy csütörtökön csücsül. Gyorsan kijavította, hogy jó napunk legyen.

semmilyen körülmények között

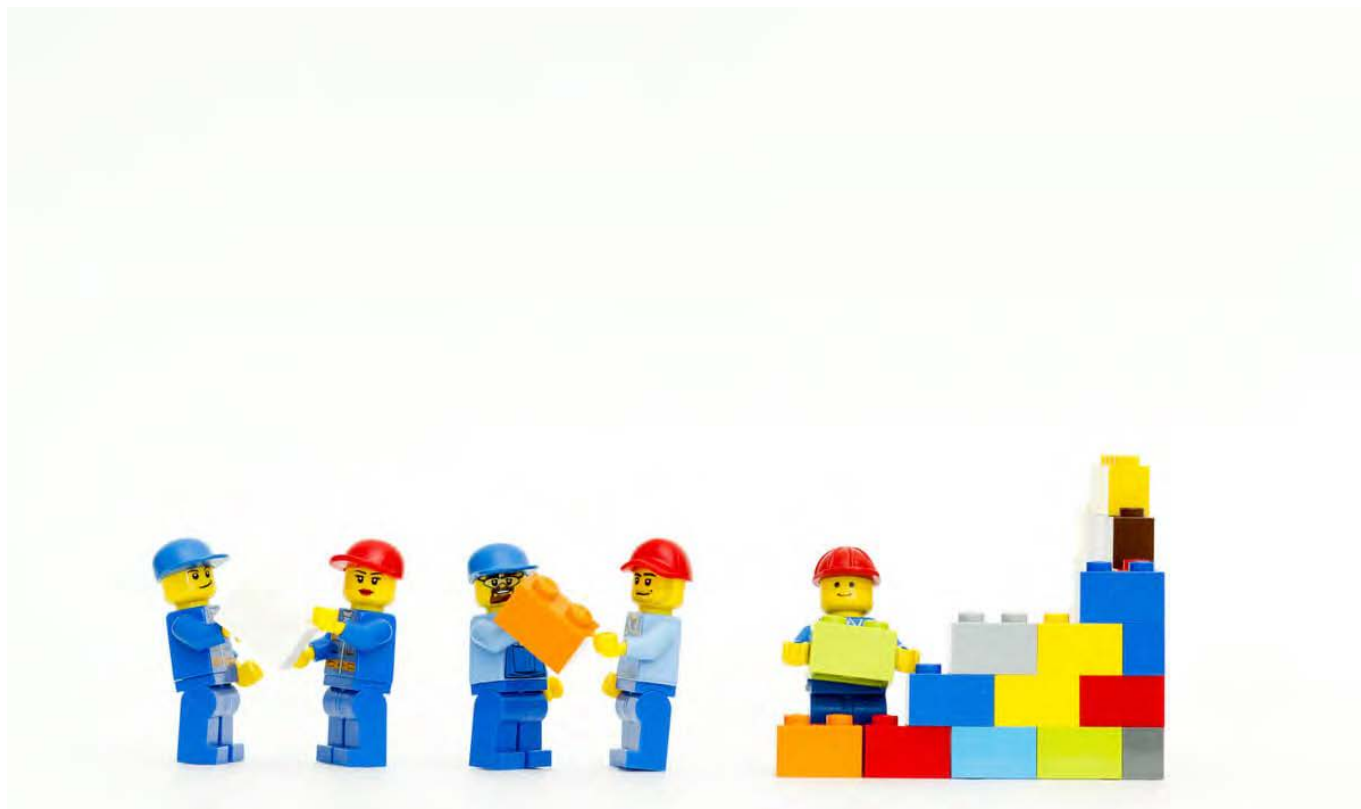
A reggeli mindig ugyanaz. Tea és valamimindigvanalatta párizsis kenyér. Párizsi alatt még a mézet is megeszi. Teáját szívószállal felszívja, visszaköpi. Felszívja, visszaköpi. Bugyborékolva

hinnyog. Az én fiam. Néha hátat kell fordítanom, hogy ezt soha, semmilyen körülmények között ne felejtsem el.

Mindig anyával reggelizem. Hétvégén van, hogy apa és a nővérem is velünk eszik. Apa egyszer bugyborékolás közben ráütött a poharamra. Akkorát, hogy felborult. Én is ütöttem. Apa lefogott, addig anya gyorsan újratöltötte a bögrémet, hogy jó napunk legyen. De nem lett jó.

Egyik kezemben vizes, másikban száraz törülköző. Reggeli mosdás a fiammal. Gyűlöli, ha megérintik, levegőért kapkodunk mindketten. Fél pohár vízben elkeverem a fogkrémet. Abba mártogatja kék színű fogkefáját. Egymás mellett állunk, mindig ugyanúgy. Nézi a tükörből, hogyan csinálom. Nem csinálhatom másként.

A legóból nagy tornyot építek, fel kell állnom az utolsó kockákhoz. Ha kész, rángatom anyát. Nagyot tapsol, és akkor ledöntöm. Egy kockát félreteszek. Ötvenszer építek tornyot. Anya ötvenszer tapsol. Ötven félretett kocka kell egy jó naphoz.

Mindegy, mi a program aznapra. Fejlesztésekre, orvosi vizsgálatokra járunk, sétálni, bevásárolni. Előtte a legótornyot pontosan ötvenszer felépíti, ötvenszer ledönti. Nem tudom, gondol-e a fiam valamire? Szemére húzott sapkában, dugóval a fülében megyünk ki az utcára. Lépked a hátam mögött, bökdös az ujjával. – Ííííííííí, mondja, ha várunk kell a zebránál. Liheg bele a nyakamba, topog ürelmetlenül. Két éve egy autó alá lökött a piros lámpánál. – Meglátod, egyszer még megöl – mondta a férjem a kórházban.

Engedem, hogy anya néha megöleljen. Apa nem. A nővérem meg csak úgy van köztünk.

Pervasive developmental disorder. Rövidítve PDD-s a fiam. Súlyos autista. Születése óta csak a szükségletei kielégítésének élek. A férjem belebetegedett. Nála apai posztpartum depresszió, azaz PPD zavar alakult ki. PDD és PPD. Egyetlen betű eltérés apa és fia között. Részegen nagyokat röhög ezen.

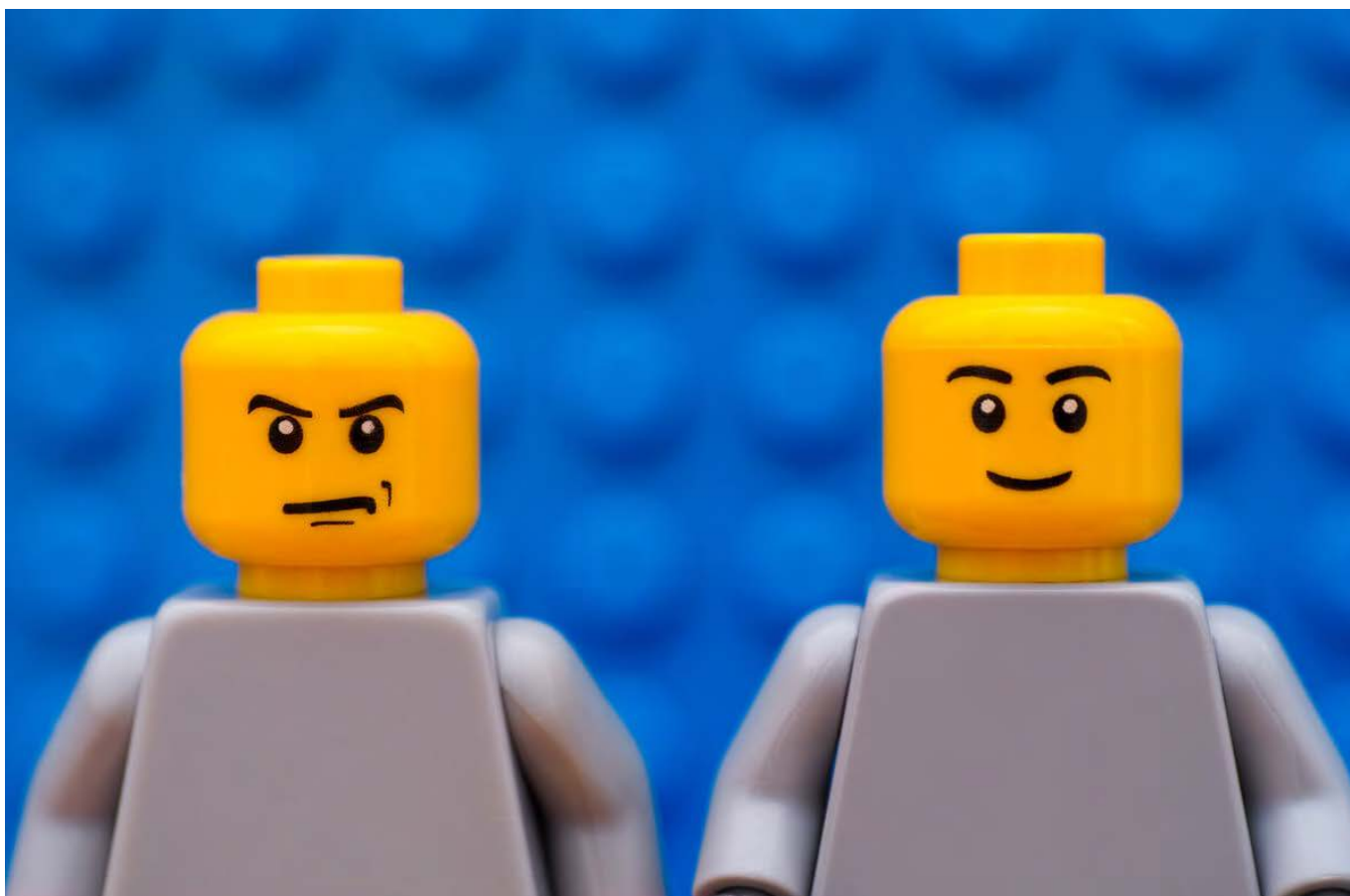
Apa sokszor főnökösködik. Anyával tud. Dühíti, hogy anya fogad szót nekem és nem fordítva.

tartsa ketrecben

Két dolgot nagyon tud a fiam. Nézni és nem nézni. A nem nézős jó nap. Nézés közben belenyúl mások szájába, szemébe, ételébe. Néha támad, mint múltkor a buszon. Rárontott egy gyerekekre, mert egyforma volt a sapkájuk. Megmarkolta a haját. Az anyja sikítva fogta le a fiam kezét, mire ő a karjába harapott. – Ne haragudjon, autista a fiam! – álltam közjük. – Akkor tartsa ketrecben! Ez egy vadállat!

Anya azt mondja, olyan vagyok, akár az árnyéka. Apa meg azt mondja anyának, már csak árnyéka vagy önmagadnak.

Minden harmadik napon fixen szar napunk van, a szó szoros értelmében. Addig visszatartja. Nem tudom, hogy csinálja. Lehúzni nem szabad, mert akkor lesz csak igazán szar napunk. Lecsukjuk a WC fedelét, kijár ellenőrizni, ott van-e a kaaaaaaa! Másnapra elfelejti.

Anyáék mindig gondolnak valamire. El is mondják, mire. Nincs átjárásuk a gondolatnélküli világba.

Tízéves volt a lányom az öccse születésekor. Ő választhatott neki nevet. Nimfapapagájunkat is megtanította rá. Szerette volna, ha ezen majd együtt nevetnek nagyokat. Később el kellett ajándékoznunk a madarat, mert a fiam jelenlétében tépkedte a tollait.

Anya mindenholnan lát engem. Még a holdról is. Mert olyan messze kerültél tőlünk – mondja apa.

A lányom idővel elfogadta és megtanulta kezelni az öccsét. Az apja nem. Nincsenek cuki, nevetős apa–fia fotók. Még az is jobb lett volna, ha mongoloidnak születik. Akkor legalább szeretni tudna minket – mondogatja, ha beiszik.

Na, zenélünk? – kérdezi a nővérem minden vasárnap. Olyankor cipzárakat húzogatunk le és fel. Gyorsan és lassan. Színesben látom a cipzárhangokat.

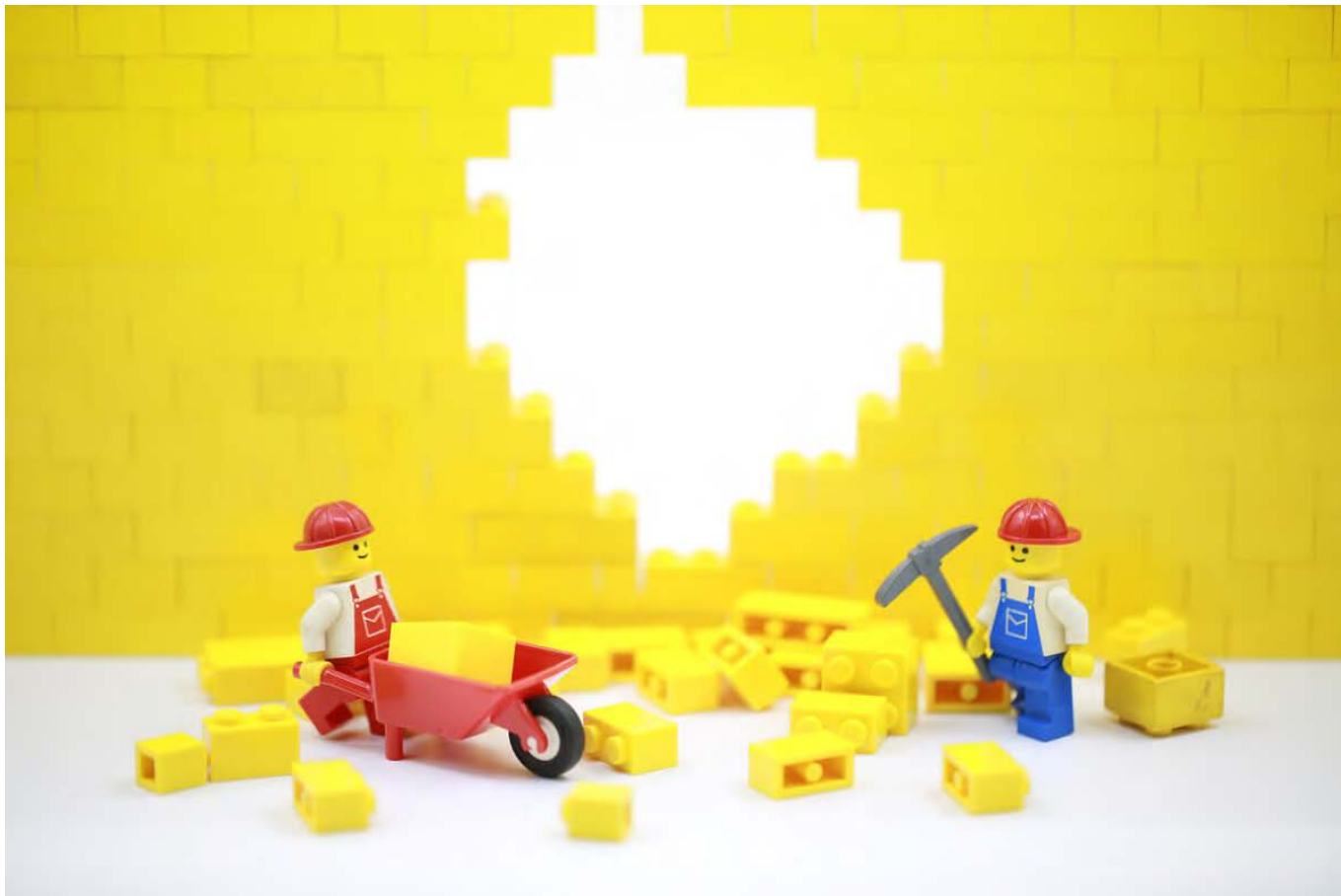
ismétlődések sora

A fiam belső órája ugyanahhoz a napi ritmushoz igazodik. Nincs tegnap, nincs holnap. Csak ismétlődések sora van. Ha ez valamiért borul, pánikba esik. Hátulról rám veti magát, sosem szemből. Keservesen tanultam meg, hogy csak a rend őrzésére és visszaállítására használ.

Sokszor mondja anya, hogy szeret. Kéri, mondjam én is. Szeeeeeee.

A férjem vállalkozásai jól működnek. Bent alszom az irodában – mondja, amikor kimarad. Mindent előteremt számunkra. Cserébe elhiszem, hogy az irodában alszik. Én a fiam szobájában. Nyolc éve.

Apa este néha megáll a szobaajtóban, és néz. Úgy, mint én. Apa sárga, ezért nem jöhet be. Anya kék, a szobám is kék. Sárga nem lehet a szobámban.

Lefekvéskor bekapcsolom a szekrény tetején álló forgólámpát. Minden este erre alszik el a fiam. Szemével követi a kék és zöld fényeket a plafonon. Repkedő keze végre elnyugszik, tátott szája mosolyféltre nyílik. Sem idő, sem tér nem korlátozza.

kép | shutterstock.com

Victor András

AZ IDŐSZÁMÍTÁS BONYODALMAI

[IDŐSZÁMÍTÁSUNK SZERINT]

2018-09-04 | **ESSZÉ, IDŐSZÁMÍTÁSUNK SZERINT**

Az időszámításnak – mint minden más skálázásnak (vagyis dolgok elhelyezésének adott skálán) – két meghatározója van: kezdőpontja és egysége. Fontos, hogy mindkettő valamiféle megegyezésen alapuljon.